

Ζ.Β.

ΑΡΙΘΜΟΣ: 488/2015

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΕΦΕΤΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

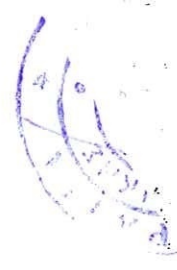
ΤΜΗΜΑ Η'

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τη Δικαστή Μαρί
Δεργαζαριάν, Εφέτη, και τη Γραμματέα Αναστασία
Μήκα.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του
στις 16 Ιανουαρίου 2015, για να δικάσει την
υπόθεση μεταξύ:

ΤΗΣ ΕΚΚΑΛΟΥΣΑΣ - ΕΝΑΓΟΜΕΝΗΣ: της
ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία
Ανώνυμη Εταιρία" και τον διακριτικό τίτλο
η οποία
εδρεύει στην επί της οδού
νομίμως εκπροσωπούμενης, η οποία
παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου της
Απόστολου Χατζηκαπετάνη [Α.Μ. 4111 Δ.Σ.Θ.]

ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΒΛΗΤΟΥ - ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ:
του κατοίκου
Θεσσαλονίκης επί της οδού ο οποίος
παραστάθηκε μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του
Αθανάσιου Κωστίκου [Α.Μ. 7764 Δ.Σ.Θ.]

Ο ενάγων άσκησε κατά της εναγομένης, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου την με αριθμό έκθεσης κατάθεσης 24120/2013 αγωγή του, με την οποία ζήτησε ό,τι αναφέρεται σ' αυτήν. Το άνω Δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αριθμ. 10474/2014 οριστική απόφασή του με την οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής παραπονείται η εκκαλούσα με την υπ' αριθμ. 2613/30-06-2014 έφεσή της, ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και κατά την εκφώνησή της από το σχετικό πινάκιο στη σειρά της, Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων παραστάθηκαν στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, και αναφέρθηκαν στις έγγραφες προτάσεις που κατέθεσαν.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Το άρθρο 528 του ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 παρ. 2 του Ν. 3994/2011, ορίζει ότι «Αν ασκηθεί έφεση από διάδικο που δικάσθηκε ερήμην, η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους, ανεξάρτητα από την διαδικασία που

τηρήθηκε. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως». Κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης, με την οποία ρυθμίζονται τα αποτελέσματα της έφεσης κατά της απόφασης, που εκδόθηκε ερήμην του εκκαλούντος, πλην όμως, ερευνήθηκαν οι λόγοι, σαν αυτός να ήταν παρών, προκύπτει ότι η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια, που καθορίζονται από την έφεση και τους προσθέτους λόγους και ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς, που μπορούσε να προβάλει και πρωτοδίκως. Του παρέχεται, δηλαδή, η ευκαιρία, δεδομένου ότι δεν εμφανίσθηκε στο ακροατήριο του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, αλλά δικάστηκε σαν να ήταν παρών, εντός των ορίων του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της έφεσης, να ακουσθεί και να προβάλει στο Εφετείο όσους ισχυρισμούς μπορούσε να προβάλει πρωτοδίκως, επανορθώνοντας με την έφεση τις συνέπειες που, ενδεχομένως, επέφερε η απουσία του. Αν αρνηθεί τους αγωγικούς ισχυρισμούς ή προβάλλει εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς τη βάση της αγωγής, η απόφαση πλήττεται στο σύνολό της και πρέπει να εξαφανισθεί ως προς όλες τις διατάξεις της. Μετά την εξαφάνιση της

απόφασης χωρεί νέα συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου, κατά την οποία ο εκκαλών μπορεί να προτείνει όλους τους πραγματικούς ισχυρισμούς, τους οποίους είχε δικαίωμα να προτείνει και πρωτοδίκως, χωρίς να υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 527 του ΚΠολΔ. Αντιθέτως, αν με το εφετήριο προβάλλει ως εναγόμενος μόνον ενστάσεις καταλυτικές της αγωγής, όπως εξόφλησης, παραγραφής ή εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς την απόρριψη των ενστάσεων αυτών, η απόφαση δεν εξαφανίζεται κατά το μέρος που κρίθηκε βάσιμη η απαίτηση, αλλά μόνον κατά το διατακτικό της (Σαμουήλ, Η έφεση, έκδ. 2003, σελ. 100 επ.). Για να επέλθει, όμως, το αποτέλεσμα της εξαφάνισης της απόφασης, το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο δεν ερευνά αν ο λόγος αυτός είναι βάσιμος, αλλά μόνον αν είναι νόμιμος, έτσι ώστε, στην αντίθετη περίπτωση, να απορρίπτεται η έφεση και να μην εξαφανίζεται η απόφαση (ΑΠ 394/2011 ΝοΒ 2011, 2171, ΑΠ 251/2009 Δίκη 2009, 996, ΑΠ 1906/2008 ΝοΒ 2009, 927, ΑΠ 1140/2008 Δίκη 2009, 187, Σαμουήλ, ο.π., σελ. 99, Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, οι τροποποιήσεις έως το Ν. 2915/2001, έκδ. 2001, άρθρ. 528, σελ. 498, αριθμ. 1, Κεραμέας - Κονδύλης - Νίκας, Κ.Πολ.Δ.,

5 η σελίδα της υπ' αριθμ. 488/2015 απόφασης του Μον.
Εφετείου Θεσσαλονίκης

Συμπλήρωμα, έκδ. 2003, άρθρ. 528, σελ. 68).
Τέλος, η αντιμετώπιση αυτή ισχύει αδιαφόρως αν η
ερήμην απόφαση στον πρώτο βαθμό εκδόθηκε κατά
την τακτική ή την ειδική διαδικασία (ΑΠ 884/2007
ΧρΙΔ 2008, 52, ΑΠ 446/2007 ΝοΒ 2008, 138, ΕφΛαμ
54/2013 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ).

Στην προκειμένη περίπτωση ο
εφεσίβλητος-ενάγων άσκησε κατά της εκκαλούσας-
εναγομένης ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου
Θεσσαλονίκης την από 26-9-2013 αγωγή του (αύξ.
αριθ. κατάθεσης 24120/30-9-2013), με την οποία
ζητούσε να υποχρεωθεί η τελευταία να του
καταβάλει ως αποζημίωσή του το ποσό των 33.600
ευρώ, που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της αμοιβής
που θα καταβαλλόταν σ' αυτόν για την
εκμετάλλευση εκ μέρους της εναγομένης του
πνευματικού του έργου, χωρίς να της έχει
παραχωρήσει τη σχετική άδεια, καθώς επίσης και
ποσό 25.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω
της ηθικής βλάβης που υπέστη από την
αδικοπρακτική συμπεριφορά της εναγομένης. Το ως
άνω Δικαστήριο εκδίκασε την αγωγή κατά την
τακτική διαδικασία ερήμην της εναγομένης, αφού
αυτή κατά τη συζήτηση ενώπιον του Πρωτοβαθμίου
Δικαστηρίου δεν παραστάθηκε ούτε εκπροσωπήθηκε

από πληρεξούσιο δικηγόρο και εξέδωσε την
εκκαλουμένη υπ' αριθ. 10474/2014 απόφαση, με την
οποία έκανε κατά ένα μέρος δεκτή την αγωγή ως
κατ' ουσία βάσιμη. Κατά της απόφασης αυτής η
εκκαλούσα- εναγομένη, ως ηττηθείσα διάδικος,
άσκησε την από 29-6-2014 με αριθ. έκθ. κατάθ.
2613/30-6-2014 (αριθ. κατάθ. στη γραμματεία του
Εφετείου 2881/2014) έφεση, νομότυπα με την
κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του
Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση (άρθρο 495
παρ. 1 ΚΠολΔ) και εμπρόθεσμα, (άρθρα 495 επ.,
511 επ., 516 § 1 και 517, 518 παρ. 1 ΚΠολΔ),
δεδομένου ότι από τα έγγραφα που υπάρχουν στη
δικογραφία προκύπτει ότι η απόφαση επιδόθηκε
στις 19-6-2014 (βλ. την υπ' αριθ. 8009Γ/19-6-
2014 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή
του Πρωτοδικείου).

Εφόσον, λοιπόν, ασκήθηκε από διάδικο, ο οποίος,
κατά τα προεκτεθέντα, δικάσθηκε ερήμην, πρέπει η
εκκαλουμένη απόφαση, κατά παραδοχή της τυπικώς
δεκτής έφεσης (καταβλήθηκε δε και το
προβλεπόμενο από το άρθρο 495 παρ. 4 ΚΠολΔ
παράβολο- βλ. τα υπ' αριθ. 13891 και 13892/2014
διπλότυπα του ΤΑΧΔΙΚ και 2879621 και
2879624/2014 διπλότυπα του Δημοσίου), με την

οποίαν η εναγομένη - εκκαλούσα παραπονείται για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων, επιδιώκοντας την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την απόρριψη της εναντίον της αγωγής, να εξαφανισθεί μέσα στα όρια που καθορίζονται με την έφεση, ήτοι στο σύνολό της, αφού πλήττεται ως προς την εκτίμηση του συνόλου των αποδείξεων, δικαιουμένης της εκκαλούσας να προβάλλει όλους τους ισχυρισμούς, τους οποίους μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως, περαιτέρω δε να διακρατηθεί η υπόθεση από το Δικαστήριο τούτο και να δικασθεί η υπόθεση από την αρχή και να ερευνηθεί η ένδικη αγωγή ως προς το νόμο και κατ' ουσία βάσιμό της (άρθρο 533 παρ. 1 και 535 παρ. 1 του ΚΠολΔ).

Ειδικότερα ο ενάγων με την αγωγή του εξέθετε ότι είναι φωτογράφος και δημιουργός καλλιτεχνικών βίντεο (ταινιών τύπου «βίντεο-αρτ»). Ότι στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητάς του δημιούργησε ως σκηνοθέτης και παραγωγός, μία καλλιτεχνική ταινία μικρού μήκους, διάρκειας έξι λεπτών περίπου, για την πόλη των Αθηνών, περιλαμβάνουσα πλάνα από τα αναφερόμενα στην αγωγή αξιοθέατα και μνημεία της πόλης, με τον τίτλο

με την

τεχνική που είναι διεθνώς γνωστή ως «tilt shift», δηλαδή μία τεχνική, με την οποία ο θεατής αντιλαμβάνεται ψευδαισθητικά όλα τα πλάνα και τα καταγραφόμενα αντικείμενα σαν μινιατούρες. Ότι η ταινία αυτή έτυχε μεγάλης αποδοχής από το κοινό και προβλήθηκε σε γνωστά διαδικτυακά κανάλια, με τα στοιχεία του ίδιου του δημιουργού του, καθώς επίσης και στη δημόσια τηλεόραση, στα πλαίσια παραχώρησης συνεντεύξεών του, πάντοτε κατόπιν σχετικής αδείας του. Ότι η εναγομένη εταιρία, η οποία είναι ιδιοκτήτρια του πανελλήνιου εμβέλειας τηλεοπτικού σταθμού «ART TV» και της ιστοσελίδας

έκανε κατά το χρονικό διάστημα από 8-10-2012 έως 28-2-2013 και με συχνότητα καθημερινώς από Δευτέρα έως Πέμπτη, κάθε εβδομάδα, δημόσια χρήση της εν λόγω ταινίας του (ενάγοντος), χωρίς την άδειά του και συγκεκριμένα δια της αναπαραγωγής στο διαφημιστικό σποτ και στο σήμα έναρξης της προβαλλομένης στον ανωτέρω τηλεοπτικό σταθμό ενημερωτικής εκπομπής με τον τίτλο καθώς και στην ανωτέρω ιστοσελίδα της, πλάνων από την προπεριγραφείσα ταινία του ενάγοντος και μάλιστα παραμορφωμένων, προσβάλλοντας έτσι παράνομα και υπαίτια (με

πρόθεση) την πνευματική του ιδιοκτησία επί του βίντεο. Με βάση το ιστορικό αυτό ο ενάγων ζητούσε να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει ως αποζημίωσή του το ποσό των 33.600 ευρώ, που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της αμοιβής που θα καταβαλλόταν σ' αυτόν για την εκμετάλλευση εκ μέρους της εναγομένης του πνευματικού του έργου χωρίς την άδειά του, καθώς επίσης και ποσό 25.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη από την αδικοπρακτική συμπεριφορά της εναγομένης, με τον νόμιμο τόκο από την ημερομηνία της αρχικής προβολής από την εναγομένη των πλάνων της ταινίας του, άλλως από την επίδοση της αγωγής. Με το περιεχόμενο αυτό η αγωγή είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 9, 65 ν. 2121/1993, 914, 932, 346 ΑΚ, 176 ΚΠολΔ, πλην του αιτήματος περί καταβολής τόκων από την ημερομηνία έναρξης χρήσης εκ μέρους της εναγομένης πλάνων της ταινίας του ενάγοντος, το οποίο είναι απορριπτέο ως μη νόμιμο, καθόσον σε περίπτωση αξίωσης αποζημίωσης από αδικοπραξία, τόκοι οφείλονται από την όχληση του οφειλέτη, ο δε ενάγων δεν

επικαλείται προγενέστερη της αγωγής όχληση του
εναγομένου.

Από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2
του ν. 2121/1993 «πνευματική ιδιοκτησία,
συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα»
συνάγεται ότι το έργο, ως πνευματικό δημιούργημα
λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με
οποιαδήποτε μορφή προσιτή στις αισθήσεις,
προστατεύεται από την πνευματική ιδιοκτησία [που
περιλαμβάνει το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του
έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της
προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό
(ηθικό δικαίωμα)], εφόσον ανταποκρίνεται στις
προϋποθέσεις της γενικής ρήτηρας (άρθρο 2 παρ.
1), δηλαδή εφόσον είναι πρωτότυπο. Η
«πρωτοτυπία», η έννοια της οποίας δεν
προσδιορίζεται γενικά από τον νόμο, είναι, κατά
τη θεωρία της στατιστικής μοναδικότητας που
επικρατεί στη νομολογία, η κρίση ότι κάτω από
παρόμοιες συνθήκες και με τους ίδιους στόχους
κανένας άλλος δημιουργός, κατά λογική
πιθανολόγηση, δεν θα ήταν σε θέση να
δημιουργήσει έργο όμοιο ή ότι παρουσιάζει μία
ατομική ιδιομορφία ή ένα ελάχιστο όριο
«δημιουργικού ύψους», έτσι ώστε να ξεχωρίζει και

να διαφοροποιείται από τα έργα της καθημερινότητας ή από άλλα παρεμφερή γνωστά έργα (βλ. Μ.-Θ. Μαρίνο, Πνευματική Ιδιοκτησία, 2004, αρ. 145 επ., σελ. 76, Δ. Καλλινίκου, Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα, 2005, αρ. 21 επ., σελ. 27, ΕφαΘ 4793/2009 ΔΕΕ 2010,50, ΕφαΘ 885/2009 ΔΕΕ 2009,707, ΕφαΘ 5863/2008 ΕΛΔνη 2009,585). Στο άρθρο 2 παρ. 1 του παραπάνω νόμου απαριθμούνται εκτενώς, ενδεικτικά, τα πνευματικά δημιουργήματα που εφόσον είναι πρωτότυπα θεωρούνται έργα και είναι αντικείμενα της πνευματικής ιδιοκτησίας, με πρώτα τα «γραπτά κείμενα», κυριότερα είδη των οποίων είναι οι επιστημονικές πραγματείες κ.λπ. Στην ενδεικτική απαρίθμηση αναφέρονται επίσης «... τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται ... οι φωτογραφίες ...». Η φωτογραφία, συνεπώς, συνιστά πνευματικό δημιούργημα που, εφόσον είναι πρωτότυπο, θεωρείται «έργο» ο δημιουργός του οποίου αποκτά επ' αυτού πνευματική ιδιοκτησία κατ' άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2121/1993. Σκόπιμα δε στο άρθρο αυτό χρησιμοποιείται ο όρος «φωτογραφίες» και όχι «φωτογραφικά έργα», επειδή πρόθεση του νομοθέτη ήταν η προστασία κάθε φωτογραφίας. Ακόμη, το άρθρο 2 του ν. 2121/1993 είναι σύμφωνο

με το άρθρο 6 της Οδηγίας 93/98 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διάταξη αυτή δέχεται μεν την προϋπόθεση της «δημιουργίας», αλλά επιβάλλει ως μοναδικό κριτήριο της πρωτοτυπίας να είναι η φωτογραφία «προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού της», δηλ. ουσιαστικά να μην είναι αντιγραφή, αποκλείοντας κάθε άλλο αυστηρότερο κριτήριο (βλ. ΑΠ 1493/2009 ΧρΙΔ 2010,568, ΕφΑΘ 2724/2012 ΔΕΕ 2012, 1127, ΕφΑΘ 2648/2010 ΕΛΔνη 20122, 830). Η πρωτοτυπία εντοπίζεται στην επιλογή ή σκηνοθεσία θεμάτων ή αντικειμένου, την επιλογή του τόπου και χρόνου, την γωνία φωτογράφισης, τον φωτισμό, τη σχέση φωτογραφιζομένου αντικειμένου με τον περιβάλλοντα χώρο, τις αντιθέσεις χρωμάτων, αλλά και την ενδεχόμενη επεξεργασία της φωτογραφίας. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 2121/1993 «ο δημιουργός ενός έργου είναι ο αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί του έργου». Η θεμελιώδης στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας αρχή του δημιουργού συνδέεται άμεσα και αποκλειστικά με τη δημιουργική πράξη, η οποία αποτελεί πράξη υλική, εξωτερική ή πραγματική. Έννομη συνέπεια αυτής είναι η πρωτογενής κτήση της πνευματικής

ιδιοκτησίας (βλ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική
ιδιοκτησία, 2002, σελ. 167-168, ΕφΘεσ 1031/2008
ΕπισκεΔ 2008, 872, ΕφΠατρ 1145/2007 ΑχΝομ 2008,
56, ΕφΑΘ 3252/2002 ΧρΙΔ 2003, 465). Ακολούθως,
στο άρθρο 65 του ν. 2121/1993 προβλέπεται ένα
πλέγμα αστικών κυρώσεων που ισχύει ενιαία σε
κάθε περίπτωση προσβολής της πνευματικής
ιδιοκτησίας ή των συγγενικών δικαιωμάτων, χωρίς
να αποκλείεται η συμπληρωματική εφαρμογή του ΑΚ.
Συγκεκριμένα, με το άρθρο 65, ο δημιουργός
μπορεί να εγείρει αναγνωριστική αγωγή του
δικαιώματός του, αγωγή για άρση της προσβολής
και παράλειψη αυτής στο μέλλον, αγωγή για
απόδοση του αδικαιολογήτου πλουτισμού, αγωγή για
απόδοση του κέρδους και αγωγή για αποζημίωση και
χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.
Ειδικότερα, η προσβολή απόλυτου και
αποκλειστικού δικαιώματος, όπως το δικαίωμα της
πνευματικής ιδιοκτησίας, συνιστά πράξη παράνομη
και, εφόσον γίνεται υπαίτια, συνιστά
αδικοπραξία, επειδή ενέχει αφ' εαυτής εναντίωση
προς την αποκλειστική εξουσία του δικαιούχου.
Δηλαδή, το γεγονός της επέμβασης δημιουργεί και
την παράνομη πράξη κατ' άρθρο 914 ΑΚ και την
ειδική διάταξη του άρθρου 65 του ν. 2121/1993.

Γενικά, ως παράνομη προσβολή ισχύει κάθε πράξη που επεμβαίνει στις εξουσίες (ηθικές ή περιουσιακές) του δημιουργού και γίνεται χωρίς την άδεια του, χωρίς να συντρέχει άλλος λόγος που αίρει τον παράνομο χαρακτήρα της προσβολής. Το άρθρο 65 του ν. 2121/1993 αποτελεί ειδική διάταξη σε σχέση με το άρθρο 914 ΑΚ, το οποίο εφαρμόζεται, όπου η ως άνω ειδική διάταξη αφήνει κενά και στον βαθμό που δεν είναι ασυμβίβαστη η ανάλογη εφαρμογή με το νομοθετικό πνεύμα που διέπει τις διατάξεις των άρθρων 63 επ. του ν. 2121/1993. Η υπαιτιότητα απαιτείται μόνο για την αξίωση αποζημίωσης, ενώ η ίδια η πράξη της προσβολής συνεπάγεται και το παράνομο (βλ. ΑΠ 872/2009 ΧρΙΔ 2010, 298, ΑΠ 1493/2009 ΧρΙΔ 2010, 568).

Από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης της μάρτυρος απόδειξης που εξετάσθηκε στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, η οποία περιέχεται στα πρακτικά συνεδρίασης αυτού, τις επικαλούμενες και νόμιμα προσκομιζόμενες φωτογραφίες, η γνησιότητα των οποίων δεν αμφισβητήθηκε από τους διαδίκους, από τα έγγραφα, τα οποία οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν νόμιμα είτε για να ληφθούν

αυτοτελώς υπόψη ως αποδεικτικά στοιχεία είτε ως δικαστικά τεκμήρια, σε συσχέτιση και αλληλουχία με την πιο πάνω κατάθεση και από τα διδάγματα της κοινής πείρας που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων, ο οποίος είναι φωτογράφος στο επάγγελμα και δημιουργός καλλιτεχνικών βίντεο (ταινιών τύπου «βίντεο-αρτ»), στα πλαίσια της δραστηριότητάς του αυτής δημιούργησε ως σκηνοθέτης και παραγωγός, μία καλλιτεχνική ταινία μικρού μήκους, διάρκειας έξι λεπτών περίπου, για την πόλη των Αθηνών με τον τίτλο

. Η ταινία αυτή, περιελάμβανε πλάνα από τα αξιοθέατα και μνημεία της πόλης, τα οποία είχαν φωτογραφηθεί με την τεχνική που είναι γνωστή ως «tilt shift», δηλαδή μία τεχνική, με την οποία ο θεατής αντιλαμβάνεται ψευδαισθητικά όλα τα πλάνα και τα καταγραφόμενα αντικείμενα σαν μινιατούρες. Η ταινία αυτή έτυχε μεγάλη αποδοχής από το κοινό και προβλήθηκε σε γνωστά διαδικτυακά κανάλια, με τα στοιχεία του ίδιου του δημιουργού του, καθώς επίσης και στη δημόσια τηλεόραση, στα πλαίσια παραχώρησης συνεντεύξεών του, πάντοτε κατόπιν σχετικής αδείας του.

Μάλιστα στις 6-12-2010 ο ενάγων ανάρτησε την ταινία, με δική του πρωτοβουλία, στο διαδικτυακό κανάλι «Youtube» και στο επαγγελματικό διαδικτυακό κανάλι πολυμέσων «Vimeo». Στις ιστοσελίδες προβολής αναγράφεται το ονοματεπώνυμό του, καθώς και τα λοιπά προσωπικά του στοιχεία για ηλεκτρονική επικοινωνία τρίτων με τον ίδιο, καθώς επίσης υπάρχει και ειδική σήμανση ότι προστατεύεται η πνευματική ιδιοκτησία επί του συγκεκριμένου έργου. Στους όρους χρήσης δε των εν λόγω ιστοσελίδων περιλαμβάνεται και η απαγόρευση αντιγραφής, αναπαραγωγής, αναμετάδοσης, έκθεσης, πώλησης, παροχής άδειας χρήσης ή εκμετάλλευσης οποιουδήποτε περιεχομένου χωρίς την άδεια του διαδικτυακού καναλιού ή των κατόχων άδειας χρήσης του περιεχομένου. Η εναγομένη εταιρία, η οποία είναι ιδιοκτήτρια του πανελλήνιας εμβέλειας τηλεοπτικού σταθμού και της ιστοσελίδας έκανε δημόσια χρήση πλάνων από το προαναφερόμενο βίντεο κατά το χρονικό διάστημα από 8-10-2012 έως 28-2-2013. Ειδικότερα στον ανωτέρω τηλεοπτικό σταθμό ο δημοσιογράφος παρουσίαζε μία ενημερωτική εκπομπή

με τον τίτλο καθημερινά, από
Δευτέρα έως Πέμπτη, κάθε εβδομάδα και από ώρα
14.00 έως 15.00. Στο διαφημιστικό σποτ και στο
σήμα έναρξης της ως άνω προβαλλομένης εκπομπής,
καθώς και στην ιστοσελίδα της, περιλαμβάνονταν
πλάνα από την εν λόγω ταινία του ενάγοντος,
μεταξύ των οποίων (πλάνων) παρεμβάλλονταν και
άσχετες με το έργο του λήψεις (που απεικόνιζαν
πορείες, συλλαλητήρια και επεισόδια μεταξύ
διαδηλωτών και αστυνομίας). Συγκεκριμένα η
εναγομένη προέβη στη χρήση δεκατεσσάρων πλάνων
από την ταινία του ενάγοντος, ήτοι νυκτερινό
πλάνο του ιερού βράχου της Ακρόπολης από τον
λόφο της Πνύκας, πλάνο του Παρθενώνα από μέση
απόσταση, πανοραμικό πλάνο του θεάτρου του
Διονύσου (Ακρόπολη), πανοραμική άποψη της
Αρχαίας Αγοράς, πανοραμικό πλάνο του Μουσείου
της Αρχαίας Αγοράς (Στοά Αιτάλου), πανοραμική
λήψη της πόλης των Αθηνών από τον ιερό βράχο της
Ακρόπολης, πλάνο της πλατείας Μοναστηριού
(Μοναστηράκι), πλάγια πανοραμική λήψη του
κτιρίου της Βουλής από μακρινή απόσταση, πλάγια
πανοραμική λήψη του κτιρίου της Βουλής από μέση
απόσταση, πλάνο από το μνημείο του Άγνωστου
Στρατιώτη, πλάνο της οδού Πανεπιστημίου, στο

οποίο απεικονίζεται η Εθνική Βιβλιοθήκη (αριστερά), το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο (δεξιά), πλάνο του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, πλάνο από το Σύνταγμα, στο οποίο απεικονίζεται το κτίριο της Βουλής, ο χώρος όπου βρίσκεται το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη και τμήμα της Λεωφόρου Ελ. Βενιζέλου και τέλος νυκτερινή λήψη του σταθμού Καλλιθέας Ηλεκτρικού Σιδηροδρόμου (ΗΣΑΠ). Η χρήση των προπεριγραφέντων πλάνων έγινε από τον τηλεοπτικό σταθμό της εναγομένης, χωρίς την άδεια του ενάγοντος. Ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι η ενημερωτική εκπομπή που παρουσίαζε ο προαναφερθείς δημοσιογράφος αποτελούσε ανεξάρτητη παραγωγή και όχι δική της δεν αποδείχθηκε από κανένα αποδεικτικό στοιχείο και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσία αβάσιμος. Σε κάθε περίπτωση ο τηλεοπτικός σταθμός της εναγομένης εξασφάλισε στον προαναφερόμενο δημοσιογράφο τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την αναπαραγωγή (εφόσον δεν αποτελούσε έργο των απασχολουμένων από αυτήν υπαλλήλων) και δημόσια εκτέλεση έργου ενός τρίτου δημιουργού (εν προκειμένω του ενάγοντος), χωρίς να προβεί στον αναγκαίο έλεγχο αν τα

αναπαραγόμενα πλάνα αποτελούσαν πνευματικό δημιούργημα, του οποίου προστατευόταν το δικαίωμα εκμετάλλευσης. Περαιτέρω με έτερο λόγο της έφεσής της η εκκαλούσα ισχυρίζεται ότι το συγκεκριμένο έργο δεν παρουσιάζει κανένα στοιχείο πρωτοτυπίας, εφόσον στη μικρού μήκους ταινία εμφανίζονται δημόσιοι χώροι της πόλης των Αθηνών που είναι προσβάσιμοι στον καθένα. Από τα προσκομιζόμενα και επικαλούμενα αποδεικτικά στοιχεία αποδεικνύεται ότι το εν λόγω έργο παρουσιάζει μία ατομική ιδιομορφία, η πρωτοτυπία του οποίου συνίσταται αφενός μεν στη χρησιμοποιηθείσα τεχνική του «tilt-shift», αφετέρου δε στην επιλογή των θεμάτων, στον τρόπο (την γωνία) της φωτογράφισης, τον φωτισμό, τη θέση του φωτογραφιζομένου αντικειμένου (των αξιοθεάτων και των μνημείων) στον περιβάλλοντα χώρο, στην επιλογή των χρωμάτων, αλλά και την ιδιαίτερη επεξεργασία των φωτογραφιών. Επί πλέον ο ενάγων συνένωσε τις ληφθείσες φωτογραφίες, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα έργο, μικρής διάρκειας (έξι λεπτών), πλην όμως δομημένο, με αρχή, μέση και τέλος. Το βίντεο δε που δημιούργησε κατ' αυτόν τον τρόπο, όπως αναφέρθηκε, το ανήρτησε στο διαδικτυακό κανάλι

«Youtube» και στο επαγγελματικό διαδικτυακό
κανάλι πολυμέσων «Vimeo», το έτος 2010, με την
αναγραφή των προσωπικών του στοιχείων. Ως έργο
δε που αποτελούσε προσωπικό του δημιούργημα
βραβεύτηκε το έτος 2012 από το επαγγελματικό
διαδικτυακό κανάλι πολυμέσων «Vimeo», προβλήθηκε
δε από τους τηλεοπτικούς σταθμούς της και
της στις εκπομπές

Από την επισκόπηση του συνόλου των
φωτογραφιών και της συνένωσης αυτών σε ένα έργο
(βίντεο) προκύπτει ότι αυτή δεν αποτελεί απλή
φωτογραφική και υλική αποτύπωση των κτιρίων και
μνημείων της πόλης των Αθηνών, αλλά εμφανίζεται
σ' αυτήν μία ατομική ιδιομορφία που αντανακλά
την ιδιαιτερότητα της δημιουργικής διαδικασίας
του ενάγοντος και θεμελιώνεται στα ειδικά
τεχνικά μέσα που χρησιμοποίησε, την
παρατηρητικότητα του, αλλά και την μακρά και
επίπονη εργασία του να συνενώσει τις εν λόγω
φωτογραφίες, προκειμένου να προκύψει το
συγκεκριμένο αρμονικό σύνολο. Τα ως άνω στοιχεία
πιστοποιούν ότι το συγκεκριμένο έργο είναι
προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του ενάγοντος
και αντανακλά την προσωπικότητά του ως
δημιουργού, δηλαδή την έμπνευση, την

ευαισθησία, τη διορατικότητα, τη γνώση, την παρατήρηση, τον υπολογισμό και την εμπειρία του στη δημιουργική διαδικασία που επέφερε το συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Συνεπώς, ο λόγος αυτός της έφεσης, με την οποία αμφισβητείται η πρωτοτυπία του έργου, πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσία αβάσιμος. Επίσης η εκκαλούσα με τον έτερο λόγο της έφεσής της, ισχυρίζεται ότι η εκ μέρους του ενάγοντος άσκηση του δικαιώματός του είναι καταχρηστική, εφόσον ο ίδιος ανήρτησε το βίντεό του σε διαδικτυακά κανάλια χωρίς να απαγορεύσει την οποιαδήποτε χρήση εκ μέρους τρίτων, γεγονός που συνιστά παραίτηση εκ μέρους του από οποιοδήποτε δικαίωμα περιουσιακής εκμετάλλευσης του συγκεκριμένου έργου του. Ο λόγος αυτός της έφεσης, που συνιστά τη στηριζόμενη στο άρθρο 281 ΑΚ ένσταση, πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσία αβάσιμος, εφόσον, όπως προαναφέρθηκε, η ανάρτηση του βίντεο στους διαδικτυακούς ιστότοπους συνοδευόταν από την αναγραφή των προσωπικών του στοιχείων και επί πλέον δεν ήταν αναγκαία η αναφορά περί απαγόρευσης εκμετάλλευσης του έργου του χωρίς τη συναίνεσή του, εφόσον τούτο καθορίζεται ρητώς στους όρους χρήσης αυτών των υπηρεσιών (βλ.

προσκομιζόμενο αντίγραφο των όρων χρήσης του διαδικτυακού ιστότοπου «Youtube» και ειδικότερα τον υπ' αριθ. 5 όρο). Η εναγομένη, η οποία εκμεταλλεύεται τηλεοπτικό σταθμό είναι ασφαλώς γνώστης των όρων χρήσης των έργων που είναι ανηρτημένα σε διαδικτυακά κανάλια και, ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της ότι ο ενάγων εκθέτοντας το έργο του κατ' αυτόν τον τρόπο δημιούργησε στους τρίτους (και στην ίδια) την εντύπωση ότι παραιτήθηκε από το δικαίωμά του στην περιουσιακή εκμετάλλευση αυτού, πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσία αβάσιμος.

Με βάση όσα εκτέθηκαν πιο πάνω, αποδείχθηκε ότι η εναγομένη υπαίτια και παράνομα προσέβαλε τα δικαιώματα του ενάγοντος που απορρέουν από την πνευματική του ιδιοκτησία επί του συγκεκριμένου έργου και, συνεπώς, είναι υπόχρεη προς αποζημίωσή του. Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται, κατ' ελάχιστο όριο, από το διπλάσιο της αμοιβής, που συνήθως ή κατά νόμον, καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης, στην οποία προέβη η εναγομένη χωρίς την άδεια του ενάγοντος. Ειδικότερα, η αξία εκάστης των επίμαχων φωτογραφιών (πλάνων) ανέρχεται, κατά την κρίση του Δικαστηρίου

τούτου, στο ποσό των 500 ευρώ, την οποία η εναγομένη θα κατέβαλε στον ενάγοντα για την προπεριγραφείσα χρήση τους, αλλά το ίδιο ποσό θα κατέβαλε και σε οποιονδήποτε άλλο φωτογράφο για να της παραχωρήσει την άδεια εκμετάλλευσης παρόμοιων φωτογραφιών. Επομένως, η εναγομένη πρέπει να του καταβάλει ως αποζημίωση το διπλάσιο της αξίας των δεκατεσσάρων φωτογραφιών (πλάνων) και συγκεκριμένα το ποσό των 14.000 ευρώ (ήτοι $14 \times 500 \times 2$), εντόκως από την επόμενη ημέρα επίδοσης της αγωγής. Επίσης πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει σ' αυτόν, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, την οποία υπέστη από τη σε βάρος του παράνομη και υπαίτια πράξη της (εναγομένης), το ποσό των 2.000 ευρώ, το οποίο κρίνεται εύλογο και δίκαιο, λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους προσβολής, των συνθηκών τέλεσης αυτής, της υπαιτιότητας της εναγομένης και της κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης των διαδίκων. Συνεπώς, πρέπει να γίνει κατά ένα μέρος δεκτή η αγωγή ως κατ' ουσία βάσιμη και να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα το συνολικό ποσό των 16.000 ευρώ ($14.000 + 2.000$), με τον νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής. Περαιτέρω πρέπει να

διαταχθεί η απόδοση του παραβόλου στην
καταθέσασα εκκαλούσα-εναγομένη. Η δικαστική
δαπάνη του ενάγοντος, για τους δύο βαθμούς
δικαιοδοσίας, πρέπει να επιβληθεί κατά ένα μέρος
σε βάρος της εναγομένης λόγω της εν μέρει νίκης
και ήττας των διαδίκων (άρθρα 183, 176, 178, 189
παρ. 1, 191 παρ. 2 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται στο
διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ κατ' αντιμωλίαν των διαδίκων.

ΔΕΧΕΤΑΙ τυπικά και κατ' ουσίαν την
έφεση.

ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΙ την υπ' αριθ. 10474/2014
απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου

ΔΙΑΚΡΑΤΕΙ την υπόθεση.

ΔΙΚΑΖΕΙ τη με αυξ. αριθ. κατάθεσης
24120/30-9-2013 αγωγή.

ΔΕΧΕΤΑΙ κατά ένα μέρος αυτήν.

ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ την εναγομένη να καταβάλει
στον ενάγοντα το ποσό των δεκαέξι χιλιάδων
(16.000) ευρώ, με τον νόμιμο τόκο από την
επίδοση της αγωγής.

ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ την απόδοση του παραβόλου
στην καταθέσασα εκκαλούσα.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ την εναγομένη-εκκαλούσα
να καταβάλει ένα μέρος των δικαστικών εξόδων
του ενάγοντος-εφεσιβλήτου, αμφοτέρων των βαθμών
δικαιοδοσίας, τα οποία ορίζει σε χίλια διακόσια
(1.200) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίστηκε και
δημοσιεύθηκε στο ακροατήριο του παρόντος
Δικαστηρίου, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίασή του
στη στις 27 Μαρτίου 2015 απόντων
των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων
τους, με παρούσα τη Γραμματέα.

Η ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

